

TESLE ['teslə]	- Teaching English as a Second Language
TEFL ['tefəl]	- Teaching English as a Foreign Language
TESOL ['tesɔ:l]	- Teachers of English to Speakers of other Language
TOEFL ['toufəl]	- Testing of English as a Foreign Language

Не обминули термінологію вищої школи телескопічні слова: *educreation* = *education + creation*; *Oxbridge* = *Oxford + Cambridge*. Але у процентному співвідношенні їх небагато.

Загалом, з проведеного дослідження можна зробити висновок, що для процесу термінотворення педагогічної лексики в галузі вищої освіти є характерними такі ж процеси, як і для загальнопітературної мови в цілому.

У відсотковому співвідношенні структурний поділ проаналізованої лексики виглядає так: 51,5 % - двочленні терміни

- 30,5 % - однокомпонентні лексеми
- 11 % - тричленні терміни
- 3 % - чотиричленні
- 0,8 % - п'ятичленні

Окремо виділяємо скорочення різних типів - 3,2 % (вони є характерним, але не домінуючим способом термінотворення для цієї підмови).

Для однокомпонентних термінів характерним є явище афіксації, менш продуктивним - спосіб складання основ.

У одній із своїх робіт В.В. Виноградов зазначив, що надмірне теоретизування щодо питань терміну та термінології без взаємодії з практикою обов'язково залишається малопродуктивним [2, 7]. У статті неможливо висвітлити усі проблеми, отож, будемо торкатися лише деяких.

Отже, більш ґрунтовна систематизація і глибокий аналіз терміносистеми педагогіки англійської мови сприятиме втіленню практичних цілей: уніфікації та стандартизації термінології ще в одному її аспекті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Суперанская А.В., Подольская И.П., Васильева И.В. Общая терминология. Вопросы теории. - М.: Наука, 1989.-246с.
2. Виноградов В.В. Вступительное слово // Вопросы терминологии. - М.: Изд-во Академии наук СССР, 1961.-С.3-10.
3. Ткачева Л.Б. Основные закономерности английской терминологии. - Омск, Томск, 1987.— 198с.
4. Бортничук Е.Н., Василенко И.В., Пастушенко Л.П. Словообразование в современном английском языке. - К.: Изд—во при КГУ издательского объединения "Выща школа", 1988. - 264 с.

Наталія Лиса

СТАТУС РЕКЛАМНОГО ЗНАКА В ТЕРМІНАХ СЛОВОТВОРУ

Реклама, безперечно, є невід'ємною частиною культури англомовних народів. Тому не слід нехтувати деякими аспектами цього багатогранного явища. Деяка рекламна інформація про товари чи послуги настільки проникає у свідомість людей, що стає невіддільною частиною їхніх фонових знань, які становлять предмет лінгвокраїнознавства [5, 45].

Розглядаючи мову реклами в лінгвокраїнознавчому плані, ми маємо на увазі рекламний знак (далі РЗ) товару. Адже він є найважливішим елементом рекламного тексту. РЗ (інші назви, які використовуються: знак обслуговування, товарний знак, товарна марка, фіrmовий знак, англ. trademark та ін.) - це зареєстровані у встановленому порядку словесні, об'ємні, зображенальні, звукові позначення або їх комбінації, які використовуються власником РЗ для ідентифікації своїх товарів чи послуг [3, 61].

Оскільки кожен продукт отримує назву, то виникає постійний приплив нових слів, особливості утворення яких є цікавими з точки зору лексики. В англійській мові слова

виникають синтаксичним, морфологічним, синтаксико-морфологічним та фонетико-морфологічним способами. Найбільш продуктивними вважаються:

1. **Словоскладання (Compounding, word-composition).** Це утворення нових елі шляхом поєднання двох або більше основ. В англійській мові існує дуже багато складних слів а словоскладання є дуже продуктивним засобом збагачення словникового складу мови. Існує три способи утворення складних слів:

a) **Морфологічний.** Компоненти складного слова пов'язуються з допомогою сполучни звуків (на письмі сполучних літер). Сполучними літерами можуть бути -a-, -o-, -i-, -s-. Наприклад, це такі РЗ, як: *Selectapost* < від select - відбирати + post - пошта > - автоматична система сортування кореспонденції; *Rotaprint* - офсетна друкарська машина; *Steradent* порошок та паста для дезінфекції штучних зубів виробництва компанії "Рекітт енд Коулмаї" (*Reckitt and Colman*); *Kattomeat* - м'ясні консерви для кішок виробництва концерну "Юнілевер" (*Unilever*); *Parlophone* - грампластинки компанії "Грамофон" (*Gramophone Co*); *Acousti-phase* акустичні головки; *Kiddicraft* - іграшки однайменної компанії; *Teasmade* - електричний кип'яильник, який автоматично готує чай виробництва компанії "Гоблін" (*Goblin*),

b) **Синтаксичний.** Компоненти складного слова сполучаються як вільни словосполучення і зберігають синтаксичні зв'язки між собою. В той же час компоненти синтаксичного складного слова дуже щільно пов'язуються за своїми значеннями і утворюють разом єдине ціле. Наприклад, *Turnabout* - грампластинки компанії "Декка" (*Decca*); *Quelraynf* водонепроникаючий одяг виробництва однайменної компанії; *Winalot* - галети для собак муки грубого помелу виробництва компанії "Спіллери" (*Spillers*); *Start-Rite* - дитяче взуття виробництва компанії "Джеймз Саутолл енд К°" (*James Southall & Co*); *Stone-Dri* - фірма під виробництву та продажу водонепроникаючого одягу; *After Eight* - м'ятна помадка в шоколаді; *En-Tout-Cas* < від фр. en tout cas - (придатний) за будь-яких умов > - різноманітні спортивні споруди однайменної фірми.

c) **Нейтральний.** Компоненти поєднуються в єдине слово без будь-яких морфологічних оформлень (на відміну від морфологічного словоскладання) і є формальні незалежними з синтаксичного погляду (на відміну від синтаксичного словоскладання). Наприклад, *Mothercare* < від mother - мама -+ care - турбота > - фірмові магазини з товарами, для дітей та вагітних жінок однайменної компанії; *Sunlight* < букв. сонячне світло > - сорт мил концерну "Юнілевер" (*Unilever*); *Datapost* < від data - інформація + post - пошта > - спеціальні служби доставки перфострічок ЕОМ на пошті та телеграфі; *Daylay* < від day - день + lay класти (яйця), нестися > - курячі яйця компанії "Іствуд" (*Eastwood*); *Doublemint* < від double подвійний + mint - бот. м'ята > - м'ятна жувальна гумка компанії "Ріглі К° лімітед" (*Wrigley Ci. Ltd*); *Krooklok* < krook від crook - шахрай + loc від lock - замок > - протигугонний замок для автомобіля; *Wonderloaf* - хліб виробництва компанії "Уондер бейкінг" (*Wonder Baking*); *Westclox* - годинники компанії "Дженерал тайм" (*General Time*); *Aquaclean* - пилососи

2. **Афіксація (Affixation).** Це спосіб утворення слів за допомогою афіксів. В рекламній діяльності РЗ можуть утворюватися за допомогою:

A. Префіксів:

a) *an-* < від грецьк. a-/απ- > - має значення протилежності. Наприклад, *Anefrin* < буп без ефедріна.

b) *Bi-* < від лат. bi-Tbis- > - подвійний, який складається з двох елементів. Наприклад *Bicillin* - ліки, які містять два види пеніціліну: бензилпеніцилін (*Benzylpenicillinum*) діамінпеніцилін (*Diaminpenicillinum*).

c) *de-* < від лат. заперечення, призупинення > - надає слову протилежного значення вказує на позбавлення чогось. Наприклад, *Decaf* < від de + caf < від caffeine - фарм. кофеїн > кава без кофеїну.

g) *duo-* < від лат. duo > - два, подвійний. Наприклад, *Duo/old* - чоловіча подвійна нижня білизна.

д) *ex-* < від лат. та грецьк. *ex-* > - без, з. Зустрічається в словах, які означають І виключення, знищення, відсутність. Наприклад, *Extar* - порошок для знищення зубного каменю; *Ex-lax* - проносний засіб.

е) *o-* < з гельської означає потомок, нащадок. Наприклад, *O-seH-o* - губка, зроблена з целюлози; *Oiac* - порошок, зроблений з молока; *O-Cedar (O'Cedar)* - швабри, щітки компанії "Престіж" (*Prestige*).

ж) *ge-* - означає повторюваність або повернення в попередній стан. Наприклад, *Remploy* < від *re-employ* - знову надавати роботу > - компанія, де працюють люди з різноманітними фізичними вадами.

ж) *ultra-* < букв. ультра-, понад-, над- > - вказує на надмірність, надлишок, на знаходження поза межами чого-небудь. Наприклад, *Ultra-Brite* - зубна паста, яка додає зубам кращої близні.

Б. Суфіксів:

а) *-cide* - вказує на знищення чого-небудь. Наприклад, *Gallicide* - препарат для знищення комах; *Jet-o-cide* - дезодорант, який знищує неприємний запах.

б) *-eri-or* - часто вказує на місце походження предмета або на того, хто здійснює дію. Наприклад, *Detroiter* - олівці; *Drizzler* - плащ, який носять під час мряки; *Teabagger* - чайник із спеціальним пристосуванням для пакетиків з часом; *Topper* - комікс для дітей молодшого віку видавництва лондонської компанії "Томсон енд компані лімітед" (*D.C. Thomson & Co Ltd*).

в) *-ette/-et* - зустрічається зі значенням зменшення та імітації. Наприклад, *Sucrets* < від франц. *Sucré* - цукор > - солодощі; *Ovenette* < букв. маленька духовка > - духовка; *Pursettes* - тампони достатньо малі, щоб носити у косметичці; *Candettes* — таблетки, подібні до цукерки; *Grapette* - напій з виноградним ароматом; *Fujiette* - синтетична тканина, подібна до шовку; *Bluettes* - гумові рукавиці, звичайно голубого кольору, для роботи з хімікатами; *Cheeselet* - сухе печиво з сиром.

г) *-ine/-ini-en (-ene, -ene)* < від лат. *-inus* > - належати до когось, чогось, стосуватися когось, чогось. Дуже часто ці суфікси використовуються у фармацевтичній промисловості та у назвах синтетичних волокон. Наприклад, *Anadin* - болезаспокійливий засіб; *Troxevasin* - болезаспокійлива мазь; *Disprin* - ліки типу аспірину компанії "Рекітт енд Коулман" (*Reckitt & Co/man*); *Voltaren* - протизапальний, протиревматичний засіб; *Paludrine* - засіб проти малярії; *Dramamine* - засіб проти морської хвороби американської компанії "Дж.Д.Сірл енд К⁰" (*G.D.Searle & Co*); *Crimplene* - синтетичне волокно концерну "ІКІ" (*ICI*); *Terylene* - синтетичне волокно концерну "ІКІ" (*ICI*); *Stergene* - рідина для миття посуду виробництва концерну "Юнілевер" (*Unilever*); *Windolene* - рідина для протирідання скла виробництва компанії "Рекітт енд Коулман" (*Reckitt & Colman*); *Pyrene* - назва вогнегасників та ін. протипожежного обладнання однойменної компанії.

д) *-ite* < від грецьк. *-ites*, лат. *-ita*, франц. *-ite*. Наприклад, *Juniorite* - магазин, який спеціалізується по одягу для підлітків; *Marmite* < від франц. казанок, каструлі > - поживна білкова паста, яка використовується для бутербродів та приготування приправ, виробництва однойменної компанії.

е) *-o-*. Для утворення РЗ цей суфікс додається до основи слова, скороченої форми слова або до власної назви. Наприклад, *Tenasco* - синтетичне віскозне волокно високої міцності;

Novello - лондонське видавництво; *Brillo* - губка для чистки металевого посуду виробництва одноіменної компанії; *Scripto* - різноманітні види ручок компанії "Скрапто пенз" (*Scripto Pens*).

ж) *-oid* < від грецьк. *-o-eides* - форма. Наприклад, *Polaroid* - синтетична плівка, яка поляризує світло і застосовується при виготовленні темних окулярів, лобового скла до автомашин та ін.

Існує також цілий ряд так званих комерційних суфіксів:

а) *-a*. Наприклад, *Volta* - пилососи.

б) *-an*. Наприклад, *Fortisan* < від лат. *fbrtis* - сильний > - синтетичне волокно; *Tartan* - синтетичне покриття для бігових доріжок, легкоатлетичних площацок та ін.; *Dixan* - пральний порошок.

в) -ах. Наприклад, *Tamrah* - гігієнічні тампони одноїменної фірми.

г) -ex. Найбільш продуктивний суфікс. Деколи має значення "позбавлений чогось".

Наприклад, *Tilex* - засіб для знищення плісняви, цвілі; *Dyprotex* - засіб для лікування висипки в дітей; *Odex* - різноманітні дезинфікуючі засоби та озонатори фірми "Оудекс маньюфактурінг" (*Odex Manufacturing*); *Kleenex* - паперові носові хусточки та косметичні серветки фірми "Кімберлі-Кларк" (*Kimberly-Clark*); *Sweetex* - синтетичний замінник цукру компанії "Проктор енд Гамбл" (*Proctor and Gamble*).

д) -ol. Використовується в фармацевтичній промисловості: *Oxydol* — мило американської компанії "Проктор енд Гамбл" (*Proctor and Gamble*); *Panadol* ^ болезаспокійливий та жарознижувальний засіб; *Virol* - вітамінізований екстракт для дітей виробництва компанії "Бовріл" (*Bovril*); *Clairol* - дезодорант, лак для волосся.

е) *-on*, *-Ion*. Дуже часто ці суфікси вживаються у назвах синтетичних волокон: *Nylon*, *Airelon*, *Kirklon*, *Ban-Ion*, *Kimlon*, *Dridon*, *Perfron*, *Doe-Ion*, *Burlon*, *Textron*, *Orion*, *Dacron* та ін. Крім цього, *-on*, *-Ion* зустрічаємо у таких РЗ, як: *Anidon* - снотворний засіб; *Resistron* -таблетки для дотримання діети, утримання від їжі; *Acousticon* - препарати для покращення слуху; *Marvelon* - клейкий папір та ін.

ε) -ox. Наприклад, *Radox* - ароматизована сіль для ванн виробництва компанії "Аспро Ніколас" (*Aspro-Nicholas*); *Velox* — фотопапір,

ж)-ах. Наприклад, *Cydrax* - безалкогольний сидр.

3. Скорочення слів (Shortening). Цей вид словотвору почали застосовувати дуже давно.

Багато скорочених слів настільки відокремилися від своїх повних форм, що майже зовсім не пов'язуються між собою в уявленні людей. У рекламній діяльності використовують такі види скорочень:

А. Скорочення початку слова (афереза). Наприклад, *Tricity* < від *electricity* - електрика > - побутові електроприлади та холодильники концерну "Торн електрікал індастріз' (*Thorn Electrical Industries*).

Б. Скорочення кінця слова (апокопа). Наприклад, *Choc* < від *chocolate* - шоколад >шоколадний напиток компанії "Джара" (*Jarrahd*); *Dep* < від *depose* - усувати > - лак д волосся; *Daz* < від *dazzle* - засліплювати близкою > - пральний порошок американські компаній "Проктор енд Гамбл" (*Proctor and Gamble*); *Lux* < від *Luxury* - розкіш, насолода > • мило та пральний порошок концерну "Юнілевер" (*Unilever*).

До скорочень треба також віднести абревіатури (abbreviations) та складноскорочеі слова. За типами скорочень РЗ можна поділити на такі категорії:

A. Ініціальні. Це такі РЗ, в яких використовуються лише перші букви (ініціали) від слів, що утворюють складноскорочене слово. Наприклад, *H.P.* (*sauce*) < від *Houses* (Parliament) > - пікантний соус до м'яса виробництва однойменної компанії; *A. B.C.* < від назі компанії *derated - Bread Company* > - кафе та пекарня компанії "Аерейтед бред компані" (*Aerats Bread Company*); *J.W.T.* < від *J. Walter Thompson* - засновник фірми > - велике лондонське рекламне агентство; *ICI* < від *Imperial Chemical Industries* > - хімічний концерн; *H.R.G.* < в назві компанії *^alfbrd-Robins-Godfrey Engineering Company* > - марка спортивної автомобіля; *O.F.C.* < від *oldest finest Canadian whiskey* > - канадське віскі; *B.S.A.* < від назі фірми *Birmingham Small Arms* > — велосипеди та мотоцикли фірми "Бірмінгем смолл арм" (*Birmingham Small Arms*); *B.R.M.* < від імен конструкторів *-Berthon & -Raymond Mays* > - марка гоночної машини; *B.M.C.* < від *-British Motor Corporation* > - велика автомобільна компані *G. W.K.* < від назі компанії *Gore, Wood and Keiller* > - марка легкового автомобіля; *ZBT* < *i zinc baby falcum powder* > - присипка для дітей; *WO* < від *very, very old whisky* > - віскі.

Б. Частково скорочені РЗ. РЗ, в яких лише перша складова частина скорочена, а друга вживається в повній формі або частково скорочені певні морфеми обох слів. Сюди належав такі РЗ, як: *Bri-Nylon* < від назви компанії -Bn'tish Nylon Spinners > - синтетичне волоки концерну IKI (ICI); *Brylcreem* - брильянтин для волосся; *Sno-caï* < від *snow* - сніговий + *caï* кішка > - гусеничний трактор, який використовується для санних поїздок в АнтарктиД *Cinecitta* < від *cinematograph* - кінематограф + *citta* < від *centre* - центр > - популярний лондонський кінотеатр; *Hovis* < від лат. *Aominis* - людський + *vitis* — сила > - питльований хліб

компанії "Ренкс Хоувіс Макдугалл" (*Ranks Hovis McDougall*); *Identikit* < від *identification + kit* - розпізнавальний комплект > - комплект типових рис, з яких можна скласти портрет-робот людини; *Datel* < від *data*. - інформація + te/egraph - телеграф > - система передачі закодованої інформації по телефону, телеграфу; *Extel* < від -Exchange Te/egraph Company > - назва компанії; *Hotac* < від *hotel* - готель + accommodation - приміщення > - лондонська фірма, яка замовляє для туристів номери в готелі, квитки в театр.

В. Комбіновані скорочення. Наприклад, *Emitope* < від назви компанії -Electric and Afusional /ndustries + tape - магнітофонна стрічка > - магнітофонна стрічка компанії "Електрік енд мьюзікал індастріз" (*Electric and Musical Industries*); *Snowcet* < від snow - сніг + cement -цемент > - білий цемент компанії "Асоштейтед Портланд цемент" (*Associated Portland Cement*); *J. & B.* < від Justerini and brooks Ltd > - віскі; *C and A* < від імен засновників фірми Clemens and august Brenninkmeyer > - магазини по продажу чоловічого, жіночого та дитячого одягу.

4. Конверсія (Conversion). За визначенням проф. О.І.Смирницького, конверсія є таким видом словотворення, при якому слово творчим засобом служить тільки сама парадигма слова [4,24]. Отже, конверсія не використовує словотворчих афіксів, а використовує лише парадигму (систему граматичних змін) слова. Наприклад, *Kwells* < від *quell* - знищувати > - засіб проти морської хвороби компанії "Аспро-Ніколас" (*Aspro-Nicholas*); *Swoop* — корм для птахів виробництва компанії "Петфудз" (*Petfoods*), *Tuf* < від *tough* - міцний > - чоловіче взуття виробництва компанії "Дж.Б.Бріттон енд санз" (*G.B.Britton & Sons*); *Adorn* - лак для волосся.

Менш продуктивними словотворчими способами в англійській мові вважаються:

1. Телескопія (контамінація) (Blending). Поєднання окремих частин в одне слово із збереженням значень обох слів. Саме цим шляхом утворилися такі РЗ, як: *Chunnel* < від the Channel - Ла-Манш + tunnel - тунель > - проект тунелю під Ла-Маншем, який повинен з'єднати Великобританію з Францією; *Ansafone* < від answer - відповідь + telephone - телефон > - автоматичний телефонний апарат холдінг-компанії "Садерн інструменте холдінгз лімітед" (*Southern Instruments Holdings Ltd*); *Ricicles* < від rice - рис + icicles - бурульки > - рисові пластівці з цукром виробництва американської компанії "Келлогг" (*Kellogg*); *Spam* < від spiced ham - шинка > - консервоване м'ясо виробництва компанії "Фітч Ловелл" (*Fitch Lovell*); *Robophone* < від robot - робот + telephone - телефон > - пристрій, який записує телефонограми під час відсутності абонента.

Як видно з вищепереданих прикладів, телескопія дуже схожа на словоскладання, хоча і відрізняється від нього. У словоскладанні використовуються основи слів, а в телескопії -частини основ або навіть окремі звуки слів. Телескопічні слова стоять близько до складноскорочених слів, хоча між ними є певні розбіжності. У складноскорочених словах завжди використовуються початкові морфеми або звуки (на письмі букви) всіх слів, що утворюють складноскорочене слово. В телескопічних словах обов'язково використовується початок першого слова (морфема чи частина її) та кінець другого слова [1, 93].

2. Редуплікація (повторення звукового складу слова) (Reduplication). Нові РЗ можуть утворюватися шляхом повторення звукового складу слова: *Holland and Holland* -лондонська компанія по виробництву мисливських рушниць, рибальського приладдя та спортивного оснащення. Значно частіше це повторення буває не повним, а частковим. Наприклад, *Kit-E-Kat* - м'ясні консерви для кішок виробництва компанії "Петфудз" (*Petfoods*); *Tim Tarn* - шоколадне печиво виробництва компанії "Арноттс біскітс лімітед" (*Arnott's Biscuits Limited*).

Найвживанішими частковими повторами є римовані повтори, що базуються на алітерації: *Tetley Tea* - спеціалізована фірма по імпортута та розфасовці чаю та кави; *Daylay* < від day - день + lay - класти (яйця), нестися > - курячі яйця компанії "Іствуд" (*Eastwood*); *Handy Andies* - паперові носові хусточки компанії "Боутер-Скотт корпорейшн" (*Bowater-Scott Corporation*); *Tia Maria* - кофейний лікер; *Ronson* - запальнички, електробритви та побутові електроприлади одноїменної компанії; *Rob Roy* - дитячий одяг компанії "Роброй" (*Robroy*).

3. Звуконаслідування (опоматороеа). Слова, утворені цим шляхом, означають такі предмети або дії, що так або інакше пов'язуються з певними звуковими ефектами. Цей спосіб утворення слів в англійській мові є дуже обмеженим. В рекламній діяльності ми зустрічаємо такі РЗ, як: *Bic Clic* - ручки компанії "Байро бік" (*Biro Bic*); *Smash* - концентрат картопляного пюре; *Shreddies* < букв. хрумкі квадратики > - легкі пшеничні квадратики виробництва компанії "Набіско" (*Nabisco*); *Scrabble* < букв. каракулі > - настільна гра в слова, які складають з кубиків з буквами.

4. Зворотня деривація (ретресивна афіксація, зворотній слововивід) (Back-formation). Слова, що утворилися від кореневих слів шляхом помилкового відокремлення вдаваного кореня, тобто розриву однієї морфеми. За цим принципом в англійській мові були утворені слова: *to beg* (просити, благати), від *beggar* (жебрак); *to edit* (редагувати), від *editor* (редактор); *to burgle* (обкрадати), від *burgler* (нічний злодій - зломщик). Щодо РЗ, у даному масиві не знайдено жодного прикладу.

Аналіз вищерозглянутих основних способів словотвору дозволяє зробити такі висновки:

1. Найбільш продуктивними способами словотворення в англійській мові є словоскладання, афіксація, конверсія та скорочення слів. Менш продуктивними є телескопія (контамінація), редуплікація, звуконаслідування та зворотня деривація.

2. Найбільш продуктивними способами творення РЗ є словоскладання, афіксація та скорочення. Менш продуктивними є конверсія, телескопія (контамінація), редуплікація та звуконаслідування.

3. Шляхи та способи творення РЗ -гісно пов'язані з граматичною будовою мови та з її основним словниковим фондом.

4. Нові РЗ, утворені тим чи іншим способом, мають тенденцію до збагачення словникового фонду мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баранцев К.Т. Курс лексикології сучасної англійської мови. - К., 1955.
2. Великобританія. Лінгвострановедческий словаръ. - М., 1980.
3. Ромат Е. Реклама в системе маркетинга. —Хар'ков, 1995.
4. Смирницкий А.И. Так называемая конверсия и чередование звуков в английском языке / И Иностранные языки в школе. - 1953. - №5. - С.24.
5. Солошенко О.Д. Деякі функціональні особливості торгових назв товарів та основні джерела їх творення (на матеріалах американської побутової реклами) // Іноземна філологія. Львів. - 1987. Вип.88,-С.41-46.

Олександра Дуїж

МІСЦЕ ПОНЯТТЯ В СТРУКТУРІ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ЗНАЧЕННЯ

Аксіомним в термінознавстві є твердження про те, що основою семантики терміна є поняття. "Дефініція терміна повинна відбивати те, що це особливий тип слова, я— зіставляється з поняттям і вступає у системні відношення з іншими подібними одиницямиTM мови, утворюючи разом з ними особливу систему - термінологію" [6, 146]. Розглядаючи щи поняття, будемо виходити з нетотожності значення мовного знака і поняття.

Поняття - категорія логіки. Зміст і об'єм цієї категорії зумовлений з одного боки зіставленням поняття з певною сутністю чи з сутностями, відображеними в ньому, а з другого - місцем цього поняття у системі інших понять, які відображають певну ділянку реальне дійсності.

На відміну від поняття значення мовного знака - категорія мовознавча. Вона зумовлена зіставленням знака з певним поняттям як категорією логіки і місцем знака в конкретній системі мовних знаків, до котрої він належить. Значення знаків-слів визначається не тільки і в предметним зіставленням, але і тим, в якому співвідношенні він перебуває з іншими знаками як він представляє той смисл, який за ним закріплений [3,57].